

# College van B&W

---

Datum	12 juli 2022
Zaaknummer	2022-244675
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	W. Goodin
Onderwerp	<b>wijziging normenkader huishoudelijke hulp</b>

## Besluit

1. Het normenkader dat is ontwikkeld door bureau HHM, vanaf juli 2022 te gebruiken voor nieuwe toewijzingen huishoudelijke hulp.
2. De gewijzigde Wmo beleidsregels vast te stellen waarin het gebruik van dit normenkader is opgenomen in paragraaf 5.1.2.; afwegingskaders huishoudelijke hulp.
3. In 2023 te besluiten of we alle lopende toewijzingen voor inwoners met huishoudelijke hulp her indiceren met het HHM normenkader.
4. De raad te informeren met een memo 'beschikbaar houden van huishoudelijke hulp voor alle kwetsbare inwoners van Lochem'

## Inleiding

Er is een grote toename in meldingen voor Wmo huishoudelijke hulp vanwege het abonnementstarief en de vergrijzing. Daarnaast is er een tekort aan arbeidskrachten. Hierdoor is de wachttijd voor inwoners toegenomen. Het aantal cliënten stijgt daarom zijn maatregelen nodig om de huishoudelijke hulp beschikbaar te houden voor alle kwetsbare inwoners van Lochem.

### *Gevolgen van huidige ontwikkelingen*

Om landelijk dezelfde zorg te kunnen bieden aan het toenemend aantal inwoners zou het aantal medewerkers in de zorg moeten verdubbelen in 2040, terwijl de beroepsbevolking sterk afneemt. De stijging in aanvragen huishoudelijke hulp zorgt nu al voor een forse uitdaging op de arbeidsmarkt voor huishoudelijke hulpen in Lochem. Vanwege personeelstekort zien we wachtlijsten bij aanbieders voor huishoudelijke hulp nu oplopen tot 3 maanden.

### *Van CIZ naar HHM*

Om het aantal uren inzet huishoudelijke hulp te beoordelen, maken we in Lochem gebruik van het CIZ normenkader uit 2006. De toepassing van het CIZ normenkader leidt tot een gemiddeld hoog aantal uren huishoudelijke hulp in Lochem (164 minuten per week gemiddeld in 2021). Dit is in omliggende gemeenten en landelijk minstens 30 minuten lager. Technologische ontwikkelingen en veranderende maatschappelijke opvattingen maken ook dat het CIZ normenkader aan vervanging toe is. Medio 2019 is daarom een nieuw landelijk ontwikkeld normenkader gepubliceerd, ontwikkeld door Bureau HHM . Dit nieuwe HHM normenkader (HHM) is een beter en actueler alternatief dan het CIZ normenkader. Dit normenkader wordt door een groot aantal gemeenten (ook in de regio) naar tevredenheid gebruikt. Het voldoet ook aan juridische eisen voor het bepalen van normtijden. We willen deze HHM norm geleidelijk in Lochem invoeren.

### *Het HHM normenkader*

Het HHM normenkader gaat bij een gemiddelde cliëntsituatie uit van 125 minuten per week aan professionele ondersteuning. Daarnaast is berekend welke uitzonderingen we op deze standaardsituatie (gemiddelde cliëntsituatie) kunnen toepassen. Zo kunnen we iedere inwoner maatwerk bieden. Denk bijvoorbeeld aan situaties waarin een beroep gedaan kan worden op de inzet van een mantelzorger of buurvrouw voor lichte huishoudelijke taken. Of aan bijzondere situaties, zoals iemand met Parkinson of een visuele beperking, die meer hulp nodig heeft dan gemiddeld. Dergelijke omstandigheden kunnen worden meegewogen als 'meer inzet' of 'minder inzet' van professionele ondersteuning.

## Beoogd maatschappelijk effect

Mensen in een kwetsbare situatie zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en kunnen deelnemen aan onze samenleving. Zij krijgen op tijd passende ondersteuning, zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving en aansluitend op hun eigen behoefte. Als inwoners hulp op maat nodig hebben krijgen zij deze vanuit hun perspectief en eigen kracht, dichtbij, samenhangend en gericht op effectiviteit. Er is een samenhangend en toegankelijk netwerk van voorzieningen voor alle inwoners, professionals en andere betrokkenen.

## Argumenten

- 1.1 *Het HHM normenkader zorgt voor het beter beschikbaar houden van huishoudelijke hulp voor alle inwoners van Lochem die dit nodig hebben.* Het HHM normenkader levert meer maatwerk en zorgt voor een daling in de gemiddelde indicatietijd. Het is daarmee een van de maatregelen die bijdraagt aan het wegwerken van de oplopende wachtlijsten bij zorgaanbieders. Het aantal 'basisuren' van het normenkader HHM is een stuk lager dan het normenkader CIZ. Een belangrijk verschil is dat er in HHM aanvullende maatwerkmodules zitten, die het CIZ normenkader niet kent. Het gemiddeld aantal minuten toewijzing per inwoner is ruim lager dan bij de huidige CIZ normering. Bij een aantal inwoners in Lochem met een nieuwe aanvraag voor huishoudelijke hulp is het normenkader HHM in een pilot toegepast. Zij zijn tevreden over de toegekende uren in de toewijzing.
- 1.2 *Het HHM normenkader is actueel, makkelijk te implementeren en duidelijker dan het CIZ normenkader.* Door uit te gaan van 'de gemiddelde cliëntsituatie' en de mogelijkheid tot meer of minder inzet, kan dit normenkader in elke gemeente en voor elke cliënt worden toegepast. Wmo consulenten in Lochem zijn in de pilot enthousiast over de HHM norm en kunnen het met behulp van de duidelijke handleiding ook makkelijk toepassen. Het is sneller dan het toepassen van de CIZ normering.
- 1.3 *Door gebruik te maken van het HHM normenkader gebruiken we een juridisch getoetst kader.* In haar uitspraken bevestigde de Centrale Raad van Beroep dat dit normenkader voldoet aan de eisen die worden gesteld aan de onderbouwing van normtijden.
- 2.1 *Het aanpassen van de beleidsregels zorgt dat het toepassen van de HHM norm juridisch stand houdt bij bezwaren.* In de beleidsregels moet het volgende worden opgenomen:
  - Definitie van het resultaat: Een huis is schoon en leefbaar indien het normaal bewoond en gebruikt kan worden en voldoet aan basale hygiëne-eisen. Schoon staat voor: een basishygiëne borgen, waarbij vervuiling van het huis en gezondheidsrisico's van bewoners worden voorkomen. Leefbaar staat voor: opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.
  - De afbakening van de ruimtes waarop de voorziening betrekking heeft: De inwoner moet gebruik kunnen maken van een schone woonkamer, slaapvertrek, de keuken, sanitaire ruimtes en gang/trap.
  - De afbakening van activiteiten die onder de voorziening vallen en welke niet: Het schoonmaken van de buitenruimte bij het huis (ramen, tuin, balkon, etc.) maken geen onderdeel uit van Huishoudelijke Ondersteuning.
  - De normering van de voorziening: Voor de onderbouwing van de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp, maken we gebruik van het HHM-normenkader.
  - De mogelijkheid om voor bijzondere situaties af te wijken van het normenkader
- 3.1 *Het kost nu teveel tijd van de consulenten om nu alle bestaande toewijzingen voor huishoudelijke hulp opnieuw te indiceren met het HHM normenkader.* Als we besluiten om dit in 2023 te doen zal het totaal aantal toegewezen uren dalen en daardoor ook de vraag naar personeel voor huishoudelijke hulp. Hierdoor hopen we de wachttijden voor inwoners te verkorten. Hiervoor zullen we een plan van aanpak maken, waarin opgenomen; gevraagde inzet van 't Baken, effecten op de geïndiceerde tijd voor inzet huishoudelijke hulp en het effect op de lasten voor de maatwerkvoorziening.

- 4.1 *We willen de raad meenemen in onze denkrichtingen om de huishoudelijke hulp voor alle kwetsbare inwoners van Lochem beschikbaar te houden.* Dit besluit is een eerste maatregel voor het inkorten van wachttijden. Daarnaast zijn er andere opties die we willen onderzoeken in de komende jaren als de vraag naar huishoudelijke hulp blijft toenemen en de beschikbaarheid van hulpen afneemt.

#### **Risico's en kanttekeningen**

- Met name bij het her indiceren van een aflopende indicatie huishoudelijk hulp of het her indiceren van een nog lopende indicatie is het aannemelijk dat de indicatie regelmatig lager uitvalt door het toepassen van de nieuwe normen. Het is niet ondenkbaar dat er bezwaren tegen deze besluiten worden ingediend. Dit risico wordt grotendeels ondervangen als consulenten de besluiten goed onderbouwen. Tevens zal er veel aandacht zijn voor de communicatie richting onder andere inwoners, cliëntondersteuners en zorgaanbieders. Bij een indicatie die lager uitvalt kan de consulent ook de afweging maken of een afbouwpad wenselijk is.
- Het financiële effect van de gewijzigde normering is nog niet goed te bepalen omdat we niet weten hoeveel nieuwe aanvragen er komen. Als lopende toewijzingen opnieuw worden geïndiceerd met de HHM norm kan dit enkele tonnen aan lasten voor huishoudelijke hulp besparen. De financiële effecten zijn nu niet als argument meegenomen in dit besluit.

#### **Integraal**

Zowel financiën als juridisch is ingestemd met dit voorstel.

#### **Communicatie/ burgerparticipatie**

Afgestemd met communicatie.

Met zorgaanbieders is deze wijziging besproken. Zij kennen de normering van andere gemeenten. Inwoners worden bij een nieuwe melding geïnformeerd over de gewijzigde normering.

#### **Uitvoering**

Na besluit door het college passen we het HHM normenkader toe voor alle nieuwe aanvragen en verlengingen. We maken een plan van aanpak voor de bestaande toewijzingen huishoudelijke hulp.